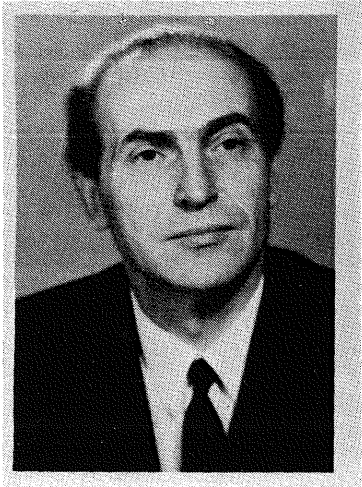

DR. KEMPLER KURT 1926–1988

Megrendüléssel fogadtuk a hírt, hogy *dr. Kempler Kurt* 1988. november 29-én eltávozott az élők sorából.

Még részt vett lapunk szerkesztőbizottságának november 24-i ülésén. Gondolataival, tanácsaival hasznos útmutatást adott a következő év programjának kialakításához. A tőle megszokott megfontoltsággal szövegezte a kibontakozást elősegítő magatartás kialakításához. Ott volt az MGYT országos vezetőségének nov. 25-i tanácskozásán is. Tervek kialakításáról, az útkeresés során követendő magatartásról cseréltünk gondolatot. A gyógyszerészet megújulásának szükségessége, a szakmai fejlődés biztosításának kérdése foglalkoztatta. Még fel sem tudtuk dolgozni a gondolatokat, amikor – négy nappal később – elterjedt a szomorú hír: Kempler Kurt kollégánk elhunyt. Az élet kérlelhetetlensége nem ad lehetőséget a megállásra, az általa is képviselt tetterekészség a folyamatos előrehaladást teszi feladatunkká, de nem akadályoz meg abban, hogy ne idézzük fel életének, munkásságának fontosabb állomásait.

*

Dr. Kempler Kurt 1926-ban Bécsben született, iskoláit Budapesten végezte és 1944-ben érettségizett. Gyógyszerészi tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta. 1948-ban nyerte el gyógyszerészi oklevelét. Közben a Certa gyógyszerertárban gyakornokoskodott. Az oklevél megszerzését követően az Egger gyógyszergyárban tevékenykedett, *dr. Fritz Gusztáv* professzor vezetésével készítette el doktori értekezését. Az elsők között volt, aki gyógyszerhastán főtárgyból készítette el gyógyszerész doktori értekezését 1949-ben. Ezt követően édesanyja gyógyszerertárában, majd az állami kezelésbe vett gyógyszerertárak vállalata központi laboratóriumában dolgozott. 1951-ben az első gyógyszerész szakfelügyelő tanfolyamra jelölték, melynek eredményes elvégzését követően a Pest Megyei Gyógyszerertár Vállalatnál lett szakfelügyelő gyógyszerész. Munkássága ettől kezdve ehhez a megyéhez kötődött. 1954-ben vezető szakfelü-

gyelői, 1957-ben főgyógyszerészi, később igazgató helyettes főgyógyszerészi megbízást kapott. Az utóbbi beosztásából 1984-ben saját kérésére ment nyugdíjba. A három évtizedes tevékenysége szorosan kapcsolódik a Pest megyei gyógyszerészet életéhez. A központ szervezetének kialakulása, a gyógyszerertári hálózat fejlődése, a központ székházának létrehozása és nem utolsósorban a gyógyszerészek szakmai fejlődése és az eredmények mind Kempler Kurt fáradhatatlan munkásságát jelzik.

Sok energiával és céltudatossággal fejlesztette szakmai ismereteit. Érdeklődése főként a gyógyszerészet szervezési, gazdálkodási kérdései felé fordult. Hivatástudattal foglalkozott a gyógyszerészet múltjával is; a történelemtudományokkal elmélyülten, céltudatosan foglalkozott. E témakörben készítette el kandidátusi értekezését és nyerte el 1980-ban a Történelemtudományok kandidátusa fokozatot. Az 1973-ban bevezetett szakgyógyszerészi képesítés keretében gyógyszerellenőrzési szakágazatból, majd a szakvizsga letétele után gyógyszerügyi szervezés szakágazatból nyert szakképesítést. Elvégezte – Miskolcon – a vezetőképző tanfolyamot, a Marxista-Leninista Esti Egyetemet.

Munkásságát több alkalommal kitüntetéssel ismerték el; az Egészségügy Kiváló Dolgozója, valamint Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült. 1959-ben Kiváló Gyógyszerész kitüntető címet ért el. 1978-ban a Pest Megyei Tanács Flór Ferenc emlékérmével ismerték el eredményes munkáját. 1983-ban a Semmelweis Orvostudományi Egyetem címzetes egyetemi docensi címet adományozott részére.

Hivatali munkája mellett számos más szervezet munkájában is részt vett és tevékenységével hozzájárult a gyógyszerészet fejlődéséhez. Tagja volt az Országos Gyógyszerészeti Intézet szakmai Kollégiumának, az Orvostörténeti Múzeum és Könyvtár Tudományos Tanácsának, a szakgyógyszerészi vizsgabizottságnak. Alelnöke volt a Magyar Orvostörténelmi Társaságnak.

Sokrétű és gazdag munkájával járult hozzá a Magyar Gyógyszerészeti Társaság tevékenységéhez. A Társaság megyei szervezetében mindenkor aktívan munkálkodott, éveken át volt a szervezet elnöke. Tagja volt az MGYT Országos vezetőségének és a legutóbbi időben a Gyógyszerügyi Szervezési Szakosztály elnöke, a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály vezetőségi tagja. Évtizedeken át tagja volt a Gyógyszerészet szaklap szerkesztőbizottságának. Eredményes munkásságát a társaság emlékérmek adományozásával ismerte el.

Meg kell emlékezni Kempler dr. igen gazdag irodalmi tevékenységéről is. Számos könyv és közlemény bizonyítja nevelő, felvilágosító tevékenységét. E megemlékezés kerete nem elegendő az irodalmi tevékenység megfelelő bemutatására, csupán jelzése lehet a gazdag életműnek. Kezdeményező jellegűek voltak a gyógyszerertári asszisztensképzés számára írott jegyzetei, könyvei. Legutóbbi időből származik a gyógyszergazdálkodó szakasszisztens képzés programjának kidolgozása és a jegyzet közreadása. Alapmű értékű a

Gyógyszerészi Codex; kezdeményezője és felelős szerkesztője a Gyógyszerészi Évkönyvnek, melynek ötödik kiadása 1987-ben jelent meg. Történelmi tárgyú monográfiái, könyvei az utóbbi évtizedek gyógyszerésztörténeti irodalmának értékei.

A tudományos és szakmai közlemények mellett igen gazdag Kempler dr. egészségügyi nevelő, felvilágosító tevékenysége is. A napi és időszakos lapokban megjelenő egészségügyi tárgyú közleményeiben mindenki számára érthetően mutat be a napjainkban közérdeklődésre számot tartó egészségügyi kérdéseket. A közlemények a gyógyszerekre vonatkozó ismeretek mellett

a gyógyszerészet számos problémájával is megismertetik az érdeklődőket. Amikor a közlemények tárgykörrükkel és írásmódjukkal a társadalom széles körében keltik fel az érdeklődést, egyidejűleg a gyógyszerészet jobb megismertetését és megbecsülését is szolgálják.

Kempler Kurt dr.-tól december 9-én búcsúztunk, amikor a végtisztességen résztvevők száma, az elhangzott búcsúszavak is mutatták, hogy a hazai gyógyszerészet értékeli és követendő példának tekinti a szakma érdekében a hivatása iránti elkötelezettséggel kifejtett munkásságát.

Szerkesztőség

A FENOTIAZINOK SPEKTROFOTOMETRIÁS MEGHATÁROZÁSA

Kuzmicka, H. és mtsai: Die Pharmazie 43, (4), 288–89 (1988).

Blazek bebizonyította, hogy a spektrofotometriás és kromatográfias módszer alkalmas gyógyszerkészítmények fenotiazin-tartalmának meghatározására. A közlemény káliumperjodáttal oxidált klorpromazin, levompromazin és tioridazin gyógyszeranyagok spektrofotometriás vizsgálatát ismerteti. Fenactil injekció és tioridazin tabletta vizsgálati eredményeit táblázatban foglalták össze. A módszer hibahatára a gravimetriás eljárásra vonatkoztatva 1%, az időtartalom húsz perc (109).

Bisztriánszky

BENZIDIAZEPINEK A PSZICHIÁTRIAI GYAKORLATBAN

Bubenzler, R. H.: Pharm. Ztg 133, (21), 45 (1988).

A Rhône—Poulenc vállalat Heidelbergben pszichiátriai konferenciát rendezett. Egyik plenáris előadás kiemelte, hogy a pszichiátriai betegek gyógyszeres kezelése nem pótolja az orvos és a beteg személyes kapcsolatát. Mások rámutattak arra, hogy a benzodiazepinek esetében nagy a hozzászokás. Ezért huzamos adagolásuk nem célszerű. Akut félelmi állapotok megszüntetésének céljára beváltak, de 4–6 hetes kezelés túllépése nem célszerű. Depressziók kezelésére a benzodiazepinek nem alkalmasak, legfeljebb egyéb antidepresszánsok kiegészítőjeként, pszichomotorikusan hatók esetében. Általában egyetértettek az individuális kezelés fontosságában és az időben történő átállítást szükségességében (111).

N. K.

TROMBOLÍZIS CSÖKKENTI A MIOKARDIÁLIS INFARKTUS UTÁNI HALÁLOZÁSI ARÁNYT

Morck, H.: Pharm. Ztg. 133, (36), 36, (1988).

Az NSZK-ban évente még mindig több, mint 80 000 ember hal meg akut miokardiális infarktus következtében. Ez a szám jelentősen csökkenthető lenne, ha az orvos a tünetekről korábban értesülne. Ti. így -trombolízis alkalmazása révén- az első hat órában az infarktus eredményesen kezelhető lenne.

1960. óta az akut infarktus esetek mortalitása a trombolízis és dilatációs lehetőségek révén 30%-ról 10%-ra csökkenthető volt. A preklinikai szakaszban, tehát a gyógyintézetbe való szállítás előtt — a mentési lehetőségek javulásával — 40%-ról 30%-ra csökkent a halálozás. A témával foglalkozó tanácskozáson a mentőorvosok kiképzését és a mentőautók kellő felszerelését emelték ki.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak a betegek és hozzátartozóik megfelelő felvilágosításának. Ha a thorax fájdalom nitro-vegyületekre 15–30 perc alatt nem szűnik meg, a mentők értesítése döntő fontosságú. Sok infarktus még mindig négy órán belül halálos kimenetelű, viszont a trombolízis gyógyintézeti alkalmazása hat órán belül célravezető lehet. Ezért fontos a gyors orvosi beavatkozás.

Az NSZK-ban működő „Német szívalapítvány” felmérést tett közzé az infarktusos betegek több adatáról. Átlagban 7,5 óra telik el a fájdalom fellépése és a diagnózis felállítása között. Továbbá a trombolíziskezelésben részesült betegeknek ez az idő 2,5 óra volt. Azon esetekben, ahol a trombolízis alkalmazására nem volt lehetőség, átlagban 11,5 óra tel el. Az alapítvány is hangsúlyozza a felvilágosítás jelentőségét. Ennek keretében a korszerű módszerek ismeretése is fontos, így a trombolízis sztreptokinase, rt-PA, urokinase segítségével, valamint a dilatációs lehetőségek ismerete. Tehát a kezelés korai alkalmazása révén az élet meghosszabbítható (128).

N. K.

A KOLINERG MECHANIZMUSOK SZEREPE LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSEKNÉL

Deckers, I. A.: Intern. Pharm. J. 2, (3), [1988].

A paraszimpatikus idegrendszer fontos szerepet játszik a légutak simaizom tónusának szabályozásában. A légúti megbetegedések esetén a bronchiális túlműködés kialakulásában komoly jelentőségű. Bronchiális túlműködéskör ingerület hatására kóros bronchiális reakció jön létre, melynek következtében a hörgők rendkívüli módon beszűkülnek. Kialakulása feltételezhetően genetikailag meghatározott, de külső tényezők, így allergia, vírusfertőzés, levegőszennyezés, hideg levegő, por, füst és fizikai megerhelés is előidézhetheti. A tüdőben a kolinerg ingerületátvitel preszinaptikus moduláció alatt áll, melyet számos tényező befolyásol. Ilyenek a vegetatív idegrendszer ingerület átvivő anyagai, valamint a hízósejtek gyulladást keltő mediátor anyagai. Az ember légzőszervének idegi szabályozása nagyon összetett. A légzőszervek idegsejtjeiből felszabaduló acetilkolin közvetlen mérése fontos lenne a preszinaptikus moduláció tanulmányozása céljából. A hízósejtek bronchoaktív mediátor anyagai nem közvetlen okozói a kóros bronchiális túlműködésnek, de erősítik e reakciót. Ma már általánosan elfogadott, hogy a kolinerg túlsúly a szervezetben a bronchiális túlműködés lehetséges oka. Ez a magyarázata, hogy antikolinerg gyógyszereket, különösen ipatropium- és oxitropium-bromidot, mind megelőző, mind gyógyító céllal széles körben alkalmazzák a súlyos légzőszervi megbetegedésben szenvedő betegek kezelésében. Az ipatropium-bromid atropin-szerű molekula, mely hosszú ideig tartó hörgőtágulatot okoz, de nem rendelkezik az atropin ismert mellékhatásaival és széles a terápiás indexe. β -szimpatomimetikumokkal kombinálva elsőként választandó gyógyszer krónikus asztmában, krónikus légszűkületben és emfizémában szenvedő betegek tartós kezelésében (125).

Dr. Orbay Lászlóné